

การศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารวิชาการ
ระดับการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
A Study of Conditions, Problems and Solution Guidelines of Academic
Administration in Early Childhood Education of Schools
in Pkranakhon Si Ayutthaya Province

แอน สุชะจิระ

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

Email: annsukajira@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารวิชาการระดับการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารวิชาการระดับการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 3) เพื่อศึกษาแนวทางแก้ปัญหาการบริหารวิชาการระดับการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิธีการดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูวิชาการระดับปฐมวัย จำนวน 156 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยการจับฉลาก เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม ทาคคุณภาพเครื่องมือโดยนำผลตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าระหว่าง 0.60-1.00 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) การศึกษาแนวทางแก้ปัญหาการบริหารวิชาการ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานวิชาการการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมพบว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 2) ปัญหาการบริหารงานวิชาการการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมพบว่า มีระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก และ 3) แนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 2) ด้านการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย 3) ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ 4) ด้านการวัดและการประเมินผลพัฒนาการ และ 5) ด้านการนิเทศภายใน ปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยที่สำคัญที่สุด คือ ด้านการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย มีแนวทางการแก้ปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารควรทบทวนความสำคัญและสร้างความตระหนักให้ตัวเองเป็นคนที่รู้จัก การวางแผนกับในทุกระยะและเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้ครูปฐมวัยส่งแผนการสอนทุกครั้งจัดอบรมและเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการโดยผู้บริหารอบรมร่วมกับครูจะได้มีความรู้ตรงกัน ครูปฐมวัยจัดทำแผนเมื่อจัดทำแผนเสร็จก็นำแผนไปวิเคราะห์ร่วมกันกับผู้บริหาร จัดอบรมให้กับครูปฐมวัยตามความสนใจ พาครูปฐมวัยไปศึกษาดูงาน จัดหาข้อมูล เอกสาร รูปภาพ วีดิโอต่างๆ เกี่ยวกับการจัดบรรยากาศการเรียนรู้และมุมประสบการณ์มาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของโรงเรียนตามสภาพจริง

คำสำคัญ: สภาพ, ปัญหา, แนวทางแก้ปัญหา

Abstract

This research aimed to study conditions, problems and solution guidelines of academic administration in early childhood of schools in Phranakhon Si Ayutthaya province. The research methodology consisted of 2 steps: 1) studying conditions and problems of academic administration including 156 teachers who were in charge of academic affair in early childhood as samples, the tool was a questionnaire and the data were analyzed by mean and standard deviation, and 2) studying solution guidelines of academic administration including 5 school administrators as samples, the tool was a questionnaire and the data were analyzed by the content analysis. The results revealed that : 1) As a whole, the academic administration in early childhood of schools in Phranakhon Si Ayutthaya province was at a moderate level. 2) As a whole, the solution of academic administration in early childhood of schools in Phranakhon Si Ayutthaya province was at a high level. 3) The solution guidelines consisted of 5 aspects: 1) curriculum and implementation, 2) experience management for early childhood, media and learning resources, 4) measurement and development evaluation, and 5) internal audit. The important problem of academic administration was the experience management for early childhood. The solution guidelines were that the school administrators should revise importance and create awareness, plan and participate in workshops. They should make teachers hand in lesson plans, hold trainings and workshops, and invite speakers so that teachers and school administrators understand in the same way. They should analyze lesson plans, organize trainings for teachers' interests and educational visits, provide information, documents, pictures or various videos related to learning management and experience corners so that they can apply for authentic environment of schools.

Keywords: Conditions, Problems, Guidelines of academic administration

1. บทนำ

การจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพเป็นความคาดหวังของสังคม โดยหวังว่าการจัดการศึกษามุ่งเน้นพัฒนาเด็กให้เติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพ งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ เพราะจะส่งผลต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัยให้เป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ การบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยนั้น มีความแตกต่างจากการบริหารงานวิชาการ ในระดับการศึกษาอื่น คือ ในการบริหารงานวิชาการในระดับที่สูงขึ้นไปจะเน้นเรื่องเนื้อหาสาระทางงานวิชาการแต่สำหรับเด็กปฐมวัยนี้มุ่งพัฒนาการเตรียมความพร้อมด้าน ร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา เพื่อพร้อมที่จะเข้าเรียนในระดับการศึกษาภาคบังคับ [3] ได้กล่าวถึงปัญหาการ

บริหารงานวิชาการ ในระดับปฐมวัยของรัฐไว้ ดังนี้ คือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรหรือแนวทางการจัดประสบการณ์ เอกสารหลักสูตร หรือแนวทางการจัดประสบการณ์ไม่เพียงพอ ผู้บริหารขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรหรือแนวทางการจัดประสบการณ์ หน่วยงาน ต้นสังกัดขาดการติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร ขาดการนิเทศการเรียนการสอน และสื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กเล็ก ดำเนินการจัดหาอุปกรณ์ และสื่อการสอนไม่ทันกับความต้องการห้องสมุดและแหล่งวิชาการไม่ได้มาตรฐาน

ในส่วนของการบริหารงานวิชาการระดับการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารอบสอง

พบว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยภาพรวมของแต่ละสังกัดอยู่ในระดับพอใช้ และอยู่ในระดับมาตรฐานต่ำ [6] และเมื่อพิจารณาผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาปฐมวัย ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า สถานศึกษาของรัฐจากจำนวน 187 แห่ง ได้รับการรับรองมาตรฐานเพียง 160 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 85.94 และไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานถึง 27 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 14.06 สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 23 แห่ง ได้รับการรับรองมาตรฐาน 21 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 90.48 และไม่ได้รับการรับรองจำนวน 2 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 9.52 [5] และจากรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเทศบาลพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2550 การศึกษาปฐมวัย พบว่า ภาพรวมได้มาตรฐานคุณภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยมีค่าเฉลี่ยของผลการประเมินทั้ง 24 มาตรฐาน เท่ากับ 3.04 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 2.75 [1] เมื่อพิจารณาเฉพาะสถานศึกษาในเขตเทศบาลพระนครศรีอยุธยา ผลการประเมินมาตรฐานการศึกษาทั้ง 3 ด้านคือด้านปัจจัย ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตรวม 14 มาตรฐานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 2.75 [1]

จากสภาพ ปัญหาและความจำเป็นดังกล่าว ทำให้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการที่ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องตระหนักและให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการดังกล่าว ผู้ศึกษาในฐานะครูปฐมวัย มีความสนใจที่จะศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปลให้ครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดและการประเมินผลพัฒนาการ และด้านการนิเทศภายในตามกรอบแนวคิดในการบริหารงานวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อจะได้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

ค้นคว้า เป็นแนวทางสำหรับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้นไป

2. ขอบเขตการวิจัย

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ ครูวิชาการระดับปฐมวัยที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2557

2.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ประกอบด้วย ด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดและการประเมินผลพัฒนาการ และด้านการนิเทศภายใน

2.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ 1)ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการระดับการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2)ระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 3)แนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3. วิธีการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารงานวิชาการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน 1)ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2)สภาพการบริหารงานวิชาการ มี 25 ข้อ เป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) 3)ปัญหาการบริหารงานวิชาการ มี 25 ข้อ เป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ เครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงาน

วิชาการระดับการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด มีประเด็นการสัมภาษณ์ 5 ประเด็น คือด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดและการประเมินผลพัฒนาการ และด้านการนิเทศภายใน

4. ผลการวิจัย

4.1 สภาพการบริหารงานวิชาการระดับการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมพบว่า ครูวิชาการระดับปฐมวัย มีความคิดเห็นว่า มีระดับสภาพอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 5 ด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้

ตารางที่ 1 สภาพการบริหารงานวิชาการระดับการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน

สภาพการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D.	ระดับสภาพ
1. ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	2.77	0.77	ปานกลาง
2. ด้านการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย	2.73	0.72	ปานกลาง
3. ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้	2.65	0.70	ปานกลาง
4. ด้านการวัดและการประเมินผลพัฒนาการ	2.56	0.69	ปานกลาง
5. ด้านการนิเทศภายใน	2.55	0.68	ปานกลาง
รวม	2.65	0.71	ปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

4.1.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ทุกรายการ มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมาปรับปรุงหลักสูตรอย่างเป็นระบบ รองลงมาครูปฐมวัยจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย และผู้บริหารและครูปฐมวัยร่วมกันวิเคราะห์และจัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

4.1.2 ด้านการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย พบว่าทุกรายการ มีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ครูปฐมวัยนำเทคนิคและวิธีการใหม่ๆ มาใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ รองลงมาผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ครูปฐมวัยจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับพัฒนาการทุกด้านของเด็ก และผู้บริหารสนับสนุนให้ครูปฐมวัยจัดกิจกรรมที่เน้นกระบวนการคิดจากประสบการณ์จริง ครูปฐมวัยจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก

4.1.3 ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ พบว่า ทุกรายการมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ครูปฐมวัย มีส่วนร่วมในการวางแผน การจัดหาสื่อ และผลิตสื่อการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง รองลงมาครูปฐมวัยจัดหาสื่อและอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ ความสนใจและวัยของเด็กและครูปฐมวัยจัดหาสื่อของจริงที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กครบถ้วนทุกด้าน

4.1.4 ด้านการวัดและการประเมินผลพัฒนาการ พบว่าทุกรายการมีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ครูปฐมวัยมีการประเมินพัฒนาการตามสภาพความเป็นจริง ด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมกับเด็กอย่างสม่ำเสมอ รองลงมา ครูปฐมวัยนำผลการวัดและประเมินพัฒนาการเด็กมาเป็นข้อมูลในการจัดประสบการณ์และปรับปรุง รวมทั้งพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อไป และผู้บริหารมีการสนับสนุนครูผู้สอนระดับปฐมวัยเข้ารับ การอบรมศึกษาดูงาน และเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เรื่องการผลิตประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย

4.1.5 ด้านการนิเทศภายใน พบว่า ทุกรายการมีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ครูปฐมวัยมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศภายใน รองลงมาครูปฐมวัยมีสื่อ เครื่องมือ ที่

ใช้ในการรับการนิเทศภายในอย่างหลากหลายและบริหารมีความรู้ ความเข้าใจในระบบการนิเทศภายในเป็นอย่างดี

4.2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมพบว่า ครูวิชาการระดับปฐมวัย มีความคิดเห็นว่า มีระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้ง 5 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้

ตารางที่ 2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับการศึกษาปฐมวัย

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D.	ระดับสภาพ
1.ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	4.17	0.72	มาก
2.ด้านการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย	4.24	0.74	มาก
3.ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้	4.18	0.72	มาก
4.ด้านการวัดและการประเมินผลพัฒนาการ	4.23	0.73	มาก
5.ด้านการนิเทศภายใน	4.12	0.70	มาก
รวม	4.18	0.72	มาก

4.2.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า ทุกรายการมีระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารและครูปฐมวัยไม่ร่วมกันวิเคราะห์และจัดทำโครงสร้างหลักสูตรรองลงมาผู้บริหารและครูปฐมวัยขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและผู้บริหารมีการประเมินผลการใช้หลักสูตร แต่ขาดความต่อเนื่อง

4.2.2 ด้านการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า ทุกรายการ มีระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ครูปฐมวัยขาดความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมาผู้บริหารขาดการวางแผนและการสนับสนุนให้ครูปฐมวัยจัดกิจกรรมเน้นกา

ระบวนการคิดจากประสบการณ์จริงและครูปฐมวัยขาดการวางแผนในการเตรียมการจัดประสบการณ์

4.2.3 ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ พบว่า ทุกรายการ มีระดับปัญหา อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ครูปฐมวัยจัดหาสื่ออุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์ไม่สอดคล้อง กับความสนใจ และวัยของเด็กปฐมวัย รองลงมาผู้บริหารขาดการสำรวจความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอน และครูปฐมวัยผลิตสื่อไม่เพียงพอกับความต้องการของเด็กปฐมวัย

4.2.4 ด้านการวัดและการประเมินผลพัฒนาการ พบว่า ทุกรายการมีระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ครูปฐมวัยขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการวัดผลและประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง รองลงมาครูปฐมวัยไม่มีการนำผลการวัดและการประเมินผลพัฒนาการไปปรับใช้ในการจัดประสบการณ์ และครูปฐมวัยไม่มีการติดตามและประเมินผลพัฒนาการอย่างสม่ำเสมอ

4.2.5 ด้านการนิเทศภายใน พบว่า ทุกรายการ มีระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารไม่มีการจัดทำแผนการนิเทศและโครงสร้างการนิเทศภายในอย่างชัดเจน รองลงมาครูปฐมวัย มีสื่อเครื่องมือ ที่ใช้ประกอบการรับการนิเทศภายในไม่เพียงพอ และผู้บริหารจัดให้มีการปฏิบัติการนิเทศภายในแต่ดำเนินการได้เพียงบางส่วนยังไม่ครบทั้งระบบ

4.3 แนวทางแก้ปัญหาสภาพการการบริหารงานวิชาการระดับการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ได้เสนอแนวทางการแก้ปัญหา สรุปได้ 5 ด้าน คือ 1)ด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ ควรจัดอบรม ประชุมสัมมนาให้บุคลากรในสังกัดที่รับผิดชอบให้มีความรู้ความเข้าใจ ในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ เรื่องครูปฐมวัยควรเชิญวิทยากรท้องถิ่นและชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและผู้บริหารควรมีการประเมินผลการใช้หลักสูตร อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องต่อไป 2)ด้านการจัด

ประสบการณ์การเรียนรู้ ของเด็กปฐมวัย ควรจัดอบรม ประชุม สัมมนาให้บุคลากรในสังกัดที่รับผิดชอบให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เรื่อง ครูปฐมวัยควรจัดทำแผนการจัดประสบการณ์โดยผู้บริหารและ ครูควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ ขณะเดียวกันครูปฐมวัยควรวหา วิธีการที่หลากหลายและนำเทคนิคใหม่ๆ มาปรับใช้ในการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ครั้งต่อไป 3)ด้านสื่อและแหล่ง เรียนรู้ ครูวิชาการระดับปฐมวัยควรจัดทำเอกสารเผยแพร่ แหล่งเรียนรู้แก่ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอโดยมีส่วนร่วมในการ วางแผนในการจัดหาสื่อและผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่าง ต่อเนื่องตลอดจนพัฒนาสื่อเทคโนโลยีอยู่เสมอ 4)ด้านการวัด และการประเมินผลพัฒนาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการ กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการ ของเด็กและนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลในการจัดประสบการณ์ ต่อไป และ 5)ด้านกานนิเทศภายใน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนและให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำผลการ นิเทศมาพัฒนางานวิชาการตลอดจนมีสื่อ เครื่องมือ เพื่อใช้ในการ ประกอบการรับกานนิเทศภายในได้อย่างเพียงพอ

5. อภิปรายผล

5.1 สภาพการการบริหารงานวิชาการระดับการ ศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมพบว่า มีระดับสภาพอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัย ของอรุณี เขตนิมิต [7] ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพ และปัญหา การบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศรีสะเกษ เขต 3 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความคิดเห็นระหว่าง ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัย มีสภาพและ ปัญหาในการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย ทั้ง 12 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัย 2) ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัด และประเมินผลระดับ ปฐมวัย 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปฐมวัย 6) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ปฐมวัย 7) ด้านการ

นิเทศการศึกษาระดับปฐมวัย 8) ด้านการแนะแนวการศึกษา ปฐมวัย 9) ด้านการประกันคุณภาพปฐมวัย 10) ด้านการ ส่งเสริมความรู้ปฐมวัยแก่ชุมชน 11) ด้านการประสานความ ร่วมมือ การพัฒนาวิชาการปฐมวัย 12) ด้านการส่งเสริมและ สนับสนุนด้านวิชาการปฐมวัย โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับความคิดเห็นระหว่าง ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัยใน สถานศึกษา มีสภาพการบริหารงานวิชาการทั้ง 12 ด้าน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อ เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูผู้สอนระดับปฐมวัยในสถานศึกษา มีปัญหาการบริหารงาน วิชาการทั้ง 12 ด้าน โดยรวม พบว่าแตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปฐมวัย ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ปฐมวัย ด้านการนิเทศ การศึกษาระดับปฐมวัย มีระดับปัญหาแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สภาพ การบริหาร งานวิชาการระดับการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ ผู้บริหารมีการประเมินผล การใช้หลักสูตร และนำผลการประเมินมาปรับปรุงหลักสูตร อย่างเป็นระบบ ครูปฐมวัยจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริม พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย และผู้บริหารและ ครูปฐมวัยร่วมกันวิเคราะห์ และจัดทำหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย

5.2 ปัญหาสภาพการการบริหาร งานวิชาการระดับการศึกษา ปฐมวัยของโรงเรียน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม พบว่า มีระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของจุไรลักษณ์ โกลม [2] ได้ศึกษาปัญหาการ บริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 มีการ ดำเนินการใช้หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการ จัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศ และด้านการวัดและ ประเมินผล ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับปฐมวัยของ

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามะเข็ญเทศ เขต 1 ใน 5 ด้านดังกล่าว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัญหาสภาพการการบริหาร งานวิชาการระดับการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ ผู้บริหารและครูปฐมวัยไม่ร่วมกันวิเคราะห์และจัดทำโครงสร้างหลักสูตรผู้บริหารและครูปฐมวัยขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและผู้บริหารมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรแต่ขาดความต่อเนื่อง

5.3 แนวทางแก้ปัญหาสภาพการการบริหาร งานวิชาการระดับการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา มีแนวทางดังนี้ ด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ ควรจัดอบรม ประชุม สัมมนาให้บุคลากรในสังกัดที่รับผิดชอบให้มีความรู้ความเข้าใจ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ของเด็กปฐมวัย ควรจัดอบรม ประชุม สัมมนาให้บุคลากรในสังกัดที่รับผิดชอบให้มีความรู้ความเข้าใจ ในด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ครูวิชาการระดับปฐมวัยควรจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ แก่ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอโดยมีส่วนร่วมในการวางแผนในการจัดหาสื่อและผลิตสื่อ การเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนพัฒนาสื่อเทคโนโลยีอยู่เสมอ 4) ด้านการวัด และการประเมินผลพัฒนาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็กและนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลในการจัดประสบการณ์ต่อไป และ 5) ด้านการนิเทศภายใน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนและให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำผลการนิเทศมาพัฒนางานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นพรัตน์ สังข์ทอง ธนินาฎ ณ สุทธ และกาญจนา ภัทรวิวัฒน์ [4] ได้วิจัยเรื่องที่มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ของครูปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริม ให้ครูปฐมวัยโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี เขต 2 มีส่วนร่วม ในการบริหารงานวิชาการ สูงสุด 3 อันดับแรก

คือ 1) ควรจัดให้มีการอบรมเรื่องการจัดทำแผนการเรียนรู้อุ้มนระดับปฐมวัย 2) ควรจัดให้มีการอบรมเรื่องพัฒนาหลักสูตรสำหรับครูปฐมวัย และ 3) ควรมีการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำสื่อเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้อุ้มนระดับปฐมวัย

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า แนวทางแก้ปัญหาสภาพการการบริหาร งานวิชาการระดับการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ได้เสนอแนวทางการแก้ปัญหา สรุปได้ 5 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ ควรจัดอบรม ประชุม สัมมนาให้บุคลากรในสังกัดที่รับผิดชอบให้มีความรู้ความเข้าใจ ในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ เรื่องครูปฐมวัยควรเชิญวิทยากรท้องถิ่นและชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและผู้บริหารควรมีการประเมินผลการใช้หลักสูตร อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องต่อไป 2) ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ของเด็กปฐมวัย ควรจัดอบรม ประชุม สัมมนาให้บุคลากรในสังกัดที่รับผิดชอบให้มีความรู้ความเข้าใจ ในด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เรื่อง ครูปฐมวัยควรจัดทำแผนการจัดประสบการณ์โดยผู้บริหารและครูควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ขณะเดียวกันครูปฐมวัยควรรหาวิธีการ ที่หลากหลายและนำเทคนิค ใหม่ๆ มาปรับใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ครั้งต่อไป 3) ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ครูวิชาการระดับปฐมวัยควรจัดทำเอกสารเผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ แก่ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอโดยมีส่วนร่วมในการวางแผนในการจัดหาสื่อและผลิตสื่อ การเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องตลอดจนพัฒนาสื่อเทคโนโลยีอยู่เสมอ 4) ด้านการวัด และการประเมินผลพัฒนาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็กและนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลในการจัดประสบการณ์ต่อไป และ 5) ด้านการนิเทศภายใน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนและให้ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการนำผลการนิเทศมาพัฒนางานวิชาการตลอดจนมีสื่อ เครื่องมือ เพื่อใช้ในการประกอบการรับการนิเทศภายในได้อย่างเพียงพอ

6. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ที่ได้รับรางวัลหรือประสบความสำเร็จในการบริหารงาน

6.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกับสังกัดอื่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

6.3 ควรศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับการศึกษาปฐมวัยด้านอื่น ๆ เช่น ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม

[6] สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, “การจัดการศึกษาปฐมวัย”, ค้นเมื่อ 2 สิงหาคม 2556, จาก <http://www.edu.ehula.ac.th/sqa/download>.

[7] อรุณี เขตนิมิต, “การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 3”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, 2548.

7. เอกสารอ้างอิง

[1] กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, “รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 7 ประจำปีการศึกษา 2550”, ผู้แต่ง, 2550.

[2] จุไรลักษณ์ โกมล, “ปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 2548.

[3] ดวงเดือน วังสินธ์, “สอนแบบแก้ปัญหา : การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน...ครบเครื่องเรื่องการคิด”, ดวงกลมสมัย, 2549.

[4] นพรัตน์ สังข์ทอง, ธนินาฏ ฐ สุนทร และกาญจนาภัทราวิวัฒน์, “การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ของครูปฐมวัย โรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2”, วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2554.

[5] สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1, “ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 2 ระดับปฐมวัย”, ผู้แต่ง, 2551.